Συναρτήσεις Ορισμένο Ολοκλήρωμα

Κωνσταντίνος Λόλας

 10° ΓΕΛ Θεσσαλονίκης

Κάτι πολύ θεωρητικό

Αλλά πρώτα ας παίξουμε με Geogebra

Σε ακόμα πιο θεωρητικό

Συμβολίζουμε με

$$\lim_{n\to +\infty} \left(\sum_{i=0}^n f(\xi_i) \Delta x_i \right) = \int_{\alpha}^{\beta} f(x) \, dx$$

Συναρτήσεις 3/18

Αμεσες συνέπειες του ορισμού:

- **6** Av $f(x) \geq 0$ tote $\int_{\alpha}^{\beta} f(x) \, dx \geq 0$
- Φ Αν $f(x) \geq 0$ και υπάρχει ξ με $f(\xi) \neq 0$ τότε $\int_{\alpha}^{\beta} f(x) \, dx > 0$

Αμεσες συνέπειες του ορισμού:

- (a) Av $f(x) \geq 0$ tóte $\int_{\alpha}^{\beta} f(x) \, dx \geq 0$
- $\bigcirc$ Αν $f(x) \geq 0$ και υπάρχει ξ με $f(\xi) \neq 0$ τότε $\int_{\alpha}^{\beta} f(x) \, dx > 0$

Αμεσες συνέπειες του ορισμού:

- $\int_{\alpha}^{\beta} f(x) \, dx = -\int_{\beta}^{\alpha} f(x) \, dx$

- $\bigcirc$ Αν $f(x) \geq 0$ και υπάρχει ξ με $f(\xi) \neq 0$ τότε $\int_{\infty}^{\beta} f(x) \, dx > 0$

Αμεσες συνέπειες του ορισμού:

- $\int_{\alpha}^{\beta} f(x) \, dx = -\int_{\beta}^{\alpha} f(x) \, dx$

- (6) Av $f(x) \geq 0$ tóte $\int_{\alpha}^{\beta} f(x) \, dx \geq 0$
- Αν $f(x) \geq 0$ και υπάρχει ξ με $f(\xi) \neq 0$ τότε $\int_{\alpha}^{\beta} f(x) \, dx > 0$

Λόλας $(10^{o}$ ΓΕΛ) Συναρτήσεις 4/18

Αμεσες συνέπειες του ορισμού:

- $\int_{\alpha}^{\beta} f(x) \, dx = -\int_{\beta}^{\alpha} f(x) \, dx$
- $\int_{\alpha}^{\beta} \lambda f(x) \, dx = \lambda \int_{\alpha}^{\beta} f(x) \, dx$
- Aν $f(x) \geq 0$ τότε $\int_{\alpha}^{\beta} f(x) \, dx \geq 0$
- ② Αν $f(x) \geq 0$ και υπάρχει ξ με $f(\xi) \neq 0$ τότε $\int_{\alpha}^{\beta} f(x) \, dx > 0$

Λόλας (10° ΓΕΛ) Συναρτήσεις 4/18

Αμεσες συνέπειες του ορισμού:

- $\bigcirc$ Αν $f(x) \geq 0$ και υπάρχει ξ με $f(\xi) \neq 0$ τότε $\int_{\alpha}^{\beta} f(x) \, dx > 0$

Λόλας (10° ΓΕΛ) Συναρτήσεις 4/18

Αμεσες συνέπειες του ορισμού:

- 6 Av $f(x) \ge 0$ τότε $\int_0^\beta f(x) dx \ge 0$
- ② Αν $f(x) \ge 0$ και υπάρχει ξ με $f(\xi) \ne 0$ τότε $\int_{0}^{\beta} f(x) \, dx > 0$

Συναρτήσεις 4/18 Στο moodle θα βρείτε τις ασκήσεις που πρέπει να κάνετε, όπως και αυτή τη παρουσίαση

Ασκήσεις

- **1.** Av $\int_1^3 f(x) dx = 1$, $\int_2^5 f(x) dx = 2$, $\int_2^3 f(x) dx = 3$ kal $\int_1^3 g(x) dx = 2$, να υπολογίσετε τα ολοκληρώματα:

Συναρτήσεις 5/18

- **1.** Av $\int_1^3 f(x) dx = 1$, $\int_2^5 f(x) dx = 2$, $\int_2^3 f(x) dx = 3$ kal $\int_1^3 g(x) dx = 2$, να υπολογίσετε τα ολοκληρώματα:

Συναρτήσεις 5/18 **1.** Av $\int_1^3 f(x) dx = 1$, $\int_2^5 f(x) dx = 2$, $\int_2^3 f(x) dx = 3$ kal $\int_1^3 g(x) dx = 2$, να υπολογίσετε τα ολοκληρώματα:

- $\int_{1}^{3} 2f(x) 3g(x) dx$

Συναρτήσεις 5/18 **2.** Να εξετάσετε αν είναι καλά ορισμένο το ολοκλήρωμα $\int_0^2 \frac{1}{x-1} \, dx$

Λόλας (10° ΓΕΛ) Συναρτήσεις 6/18 **3.** Αν η γραφική παράσταση της συνάρτησης f διέρχεται από την αρχή των αξόνων και το σημείο ${\rm A}(1,2)$, να βρείτε την τιμή του ολοκληρώματος $\int_0^1 f'(x)\,dx$, εφόσον η f' είναι συνεχής

Λόλας $(10^{o}$ ΓΕΛ) Συναρτήσεις 7/18

4. Na υπολογίσετε το κ ώστε

$$\int_{2}^{\kappa} \frac{x^{2} - 1}{x^{2} + 1} dx - 2 \int_{k}^{2} \frac{1}{x^{2} + 1} dx = 1$$

Συναρτήσεις 8/18

- $2 \int_{1}^{e^{2}} \frac{1}{x} dx$

- $2 \int_{1}^{e^{2}} \frac{1}{x} dx$
- $\int_0^1 x^2 dx$

- $2 \int_{1}^{e^{2}} \frac{1}{x} dx$
- $\int_0^1 x^2 dx$
- $\oint_{2}^{1} \frac{1}{x^{5}} dx$

- $2 \int_{1}^{e^{2}} \frac{1}{x} dx$
- $\int_0^1 x^2 dx$
- $\oint_{2}^{1} \frac{1}{x^{5}} dx$

- $2 \int_{1}^{e^{2}} \frac{1}{x} dx$
- $\int_0^1 x^2 dx$
- $\oint_{2}^{1} \frac{1}{x^{5}} dx$
- **6** $\int_{1}^{2} 1 \, dx$

- $2 \int_{1}^{2} \left(2^{x} + \frac{1}{x^{2}}\right) dx$

- $2 \int_{1}^{2} \left(2^{x} + \frac{1}{x^{2}}\right) dx$
- $\int_0^1 x(3x-1) dx$

- $2 \int_{1}^{2} \left(2^{x} + \frac{1}{x^{2}}\right) dx$
- $\int_0^1 x(3x-1) dx$

- $2 \int_{1}^{2} \left(2^{x} + \frac{1}{x^{2}}\right) dx$
- $\int_0^1 x(3x-1) dx$
- $\int_0^1 (4x^3 x^2 3x 1) dx$

Λόλας (10° ΓΕΛ) Συναρτήσεις 11/18

- $\int_0^1 e^{-x} dx$

- $\int_0^1 e^{-x} dx$

- $\int_0^1 e^{2x} dx$
- $\int_0^1 e^{-x} dx$
- $\int_0^1 e^{2x-1} dx$

- $\int_0^1 e^{2x} dx$
- $\int_{0}^{1} e^{-x} dx$
- $\int_0^1 e^{2x-1} dx$
- **6** $\int_0^1 \frac{du}{u+3}$

- $\int_0^1 e^{2x} dx$
- $\int_{0}^{1} e^{-x} dx$
- $\int_0^1 e^{2x-1} dx$
- $\int_0^1 \frac{1}{3x+2} dx$

- $\int_0^1 e^{2x} dx$
- $\int_{0}^{1} e^{-x} dx$
- $\int_0^1 e^{2x-1} dx$
- $\int_0^1 \frac{1}{3x+2} dx$
- $\int_0^1 (x-2)^4 dx$

- $\int_{0}^{1} e^{-x} dx$
- $\int_0^1 e^{2x-1} dx$
- $\int_0^1 \frac{1}{3x+2} dx$
- $\int_0^1 (x-2)^4 dx$
- $9 \int_{2}^{5} \frac{1}{\sqrt{x-1}} dx$

- $\int_0^1 \frac{x}{x^2+1} \, dx$

- $\int_0^1 \frac{x}{x^2+1} \, dx$

- $\int_0^1 \frac{x}{x^2+1} dx$

- $\sqrt[3]{\int_{\infty}^{\alpha^2} \frac{dx}{r \ln x}}, \alpha > 1$

- $3 \int_{\frac{\pi}{6}}^{\frac{\pi}{4}} \frac{1}{\eta \mu^2 x \cdot \sigma v \nu^2 x} dx$

Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \begin{cases} 2x & , x < 0 \\ e^x - 1 & , x > 0 \end{cases}$

① Δίνεται η συνάρτηση
$$f(x) = egin{cases} 2x & ,x < 0 \\ e^x - 1 & ,x \geq 0 \end{cases}$$

- Να δείξετε ότι η f είναι συνεχής

- Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \begin{cases} 2x &, x < 0 \\ e^x 1 &, x \geq 0 \end{cases}$
  - Να δείξετε ότι η f είναι συνεχής
  - ② Να βρείτε το $\int_{-1}^{1} f(x) dx$

Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \begin{cases} 2x & , x < 0 \\ e^x - 1 & , x > 0 \end{cases}$

- Να δείξετε ότι η f είναι συνεχής
- ② Να βρείτε το $\int_{-1}^{1} f(x) dx$
- ② Να υπολογίσετε το $\int_0^1 |2x-1| dx$

 $\ \, \textbf{Φ} \,\,$ Av f(0)=1 , f(1)=3 , να υπολογίσετε το $\int_0^1 f(x)f'(x)\,dx$

② Αν f(1)=2f(0) και ισχύουν $f^2(x)-f'(x)=f(x)$, $x\in [0,1]$ f(x)>0, $x\in [0,1]$, να υπολογίσετε το $\int_0^1 f(x)\,dx$

Λόλας $(10^{o}$ ΓΕΛ) Συναρτήσεις 15/18

- **①** Av f(0) = 1, f(1) = 3, να υπολογίσετε το $\int_0^1 f(x)f'(x) dx$
- Av f(1)=2f(0) kai iscúouv $f^2(x)-f'(x)=f(x)$, $x\in[0,1]$, f(x) > 0, $x \in [0,1]$, να υπολογίσετε το $\int_0^1 f(x) \, dx$

12. Να βρείτε τον τύπο της συνάρτησης f(x) όταν ισχύει:

12. Να βρείτε τον τύπο της συνάρτησης f(x) όταν ισχύει:

- $f(x) = x \int_0^1 e^{xt} dt, x \in \mathbb{R}$
- ② $f(x) = x \int_0^1 \frac{1}{|x-t|+1} dt$, $x \ge 1$

13. Να δείξετε ότι

$$\int_{\alpha}^{\beta} \left(\int_{\alpha}^{\beta} f(x)g(t) dt \right) dx = \int_{\alpha}^{\beta} f(x) dx \int_{\alpha}^{\beta} g(x) dx$$

14. Εστω μια συνάρτηση f συνεχής στο $\mathbb{R}$, για την οποία ισχύει

$$f(x) = 2x + \int_0^2 f(x) dx, x \in \mathbb{R}$$

Να αποδείξετε ότι f(x) = 2x - 4, $x \in \mathbb{R}$

Απόδειξη Μέσης Τιμής Ολοκληρωτικού

$$\int_{a}^{b} f(x) dx = f(\xi)(b - a)$$

Εστω f συνεχής στο [a,b]. Τότε η f παρουσιάζει ελάχιστο μ και μέγιστο $\mathbf M$ στο [a,b].

$$\mu \le f(x) \le \mathbf{M}$$

$$\mu(b-a) \le \int_a^b f(x) \, dx \le \mathbf{M}(b-a)$$

$$\mu \le \frac{1}{b-a} \int_a^b f(x) \, dx \le \mathbf{M}$$

Αρα από ΘΕΤ υπάρχει $\xi \in [a,b]$ τέτοιο ώστε $rac{\int_a^b f(x)\,dx}{b-a} = f(\xi).$

Λόλας $(10^o$ ΓΕΛ) Συναρτήσεις 1/3

Απόδειξη Μέσης Τιμής Ολοκληρωτικού

$$\int_{a}^{b} f(x) dx = f(\xi)(b - a)$$

Εστω f συνεχής στο [a,b]. Τότε η f παρουσιάζει ελάχιστο μ και μέγιστο $\mathbf M$ στο [a,b].

$$\begin{split} \mu & \leq f(x) \leq \mathcal{M} \\ \mu(b-a) & \leq \int_a^b f(x) \, dx \leq \mathcal{M}(b-a) \\ \mu & \leq \frac{1}{b-a} \int_a^b f(x) \, dx \leq \mathcal{M} \end{split}$$

Αρα από ΘΕΤ υπάρχει $\xi \in [a,b]$ τέτοιο ώστε $\frac{\int_a^b f(x)\,dx}{b-a} = f(\xi).$

Λόλας (10° ΓΕΛ) Συναρτήσεις 1/3

Απόδειξη Αρχική = Ορισμένο Ολοκλήρωμα

$$\begin{split} \operatorname{Av} F(x) &= \int_c^x f(t) \, dt \implies \int_a^b f(x) \, dx = F(b) - F(a) \\ F'(x) &= \lim_{h \to 0} \frac{F(x+h) - F(x)}{h} \\ &= \lim_{h \to 0} \frac{\int_c^{x+h} f(t) \, dt - \int_c^x f(t) \, dt}{h} = \lim_{h \to 0} \frac{\int_x^{x+h} f(t) \, dt}{h} \\ &= \lim_{h \to 0} \frac{f(\xi)h}{h}, \, \xi \in [x, x+h] \\ &= f(\xi), \, \xi \in [x, x+h] \\ &= f(x), \, \operatorname{ado\'{o}} h \to 0 \end{split}$$

Συναρτήσεις 2/3

Απόδειξη Θεμελιώδες θεώρημα του ολοκληρωτικού λογισμού

Αν G είναι μια αρχική συνάρτηση της f στο [a,b], τότε

$$\int_{a}^{b} f(x) dx = G(b) - G(a)$$

Αφού
$$G$$
 αρχική της f ισχύει $G(x)=F(x)+c$ Εχουμε $G(a)=F(a)+c\implies G(a)=c\implies G(x)=F(x)+G(a)$ Αρα $G(b)=F(b)+G(a)\implies F(b)=G(b)-G(a)$

Λόλας $(10^{o}$ ΓΕΛ) Συναρτήσεις 3/3